

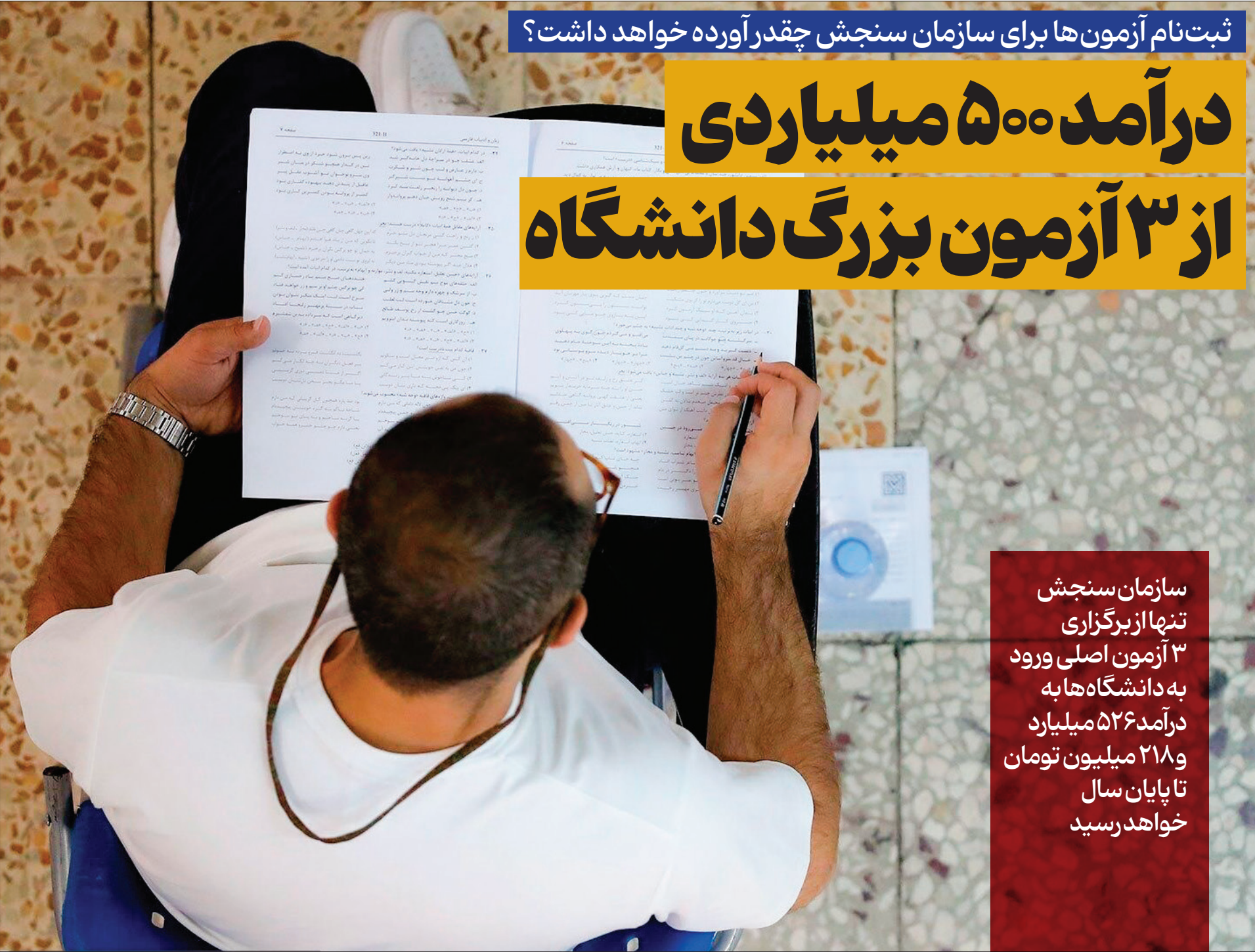
در جدیدترین رتبه‌بندی پراستنادترین محققان دنیا، آمریکا کماکان اول است، سهم چین افزایش داشت

فقط ۵ ایرانی در فهرست پراستنادهای دنیا حضور دارند

ثبت‌نام آزمون‌ها برای سازمان سنجش چقدر آورده خواهد داشت؟

درآمد ۵۰۰ میلیاردی

از ۳ آزمون بزرگ دانشگاه

فرهیختگان

دانشگاه

مدیرکل شبکه پژوهشی و آزمایشگاهی دانشگاه آزاد در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

۷۰ برگزیده در جشنواره فرهیختگان معرفی می‌شوند

«فرهیختگان» ۹ کتاب خواندنی روایتگر پیشرفت‌های علمی ایران را معرفی می‌کند

روایت توسعه و توسعه روایت

تئاتر شهر این ایام میزبان موبک بهشت قدس دانشجویان بسیجی دانشگاه امام صادق (ع) است

دغدغه فلسطین از غزه تا تئاتر شهر

سازمان سنجش تنها از برگزاری ۳ آزمون اصلی ورود به دانشگاه‌ها به درآمد ۵۲۶ میلیارد و ۲۱۸ میلیون تومان تا پایان سال خواهد رسید

مدیرکل شبکه پژوهشی و آزمایشگاهی دانشگاه آزاد در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

۷۰ برگزیده در جشنواره فرهیختگان معرفی می‌شوند

سارا طاهری
خبرنگار گروه دانشگاه

پژوهش یکی از محورهایی است که پیشرفت و توسعه پایدار در هر کشوری را تضمین می‌کند. اگر پژوهش صورت نگیرد، کشورها دچار سکون و رکود خواهند شد. بدون انجام پژوهش، امور آموزشی هم پویایی و نشاط خود را از دست می‌دهد. به همین دلیل است که هفته سوم و چهارم آذرماه به نام هفته پژوهش نام‌گذاری شده است تا فرصتی برای معرفی ظرفیت‌ها و دستاوردهای پژوهشی و فناوری دانشگاه‌ها فراهم شود. هر ساله در این هفته برنامه‌های متنوعی برای آراجه نهادن به مقام پژوهشگران و تجلیل از پژوهشگران برتر، شناسایی و طرح مشکلات و چالش‌های پیش رو و ارتقای سطح پژوهش و فناوری در سطح کشورمان برگزار می‌شود. دانشگاه آزاد هم امسال برای برگزاری هفته پژوهش برنامه‌ریزی کرده است. امسال زمان برگزاری هفته پژوهش و فناوری استانی از هفتم تا نهم آذرماه و هفته پژوهش و فناوری ملی از نهم تا بیست و پنجم آذرماه برنامه‌ریزی شده است. برنامه‌های هفته پژوهش در دانشگاه آزاد در سه سطح واحد، استان‌ها و سازمان مرکزی است. در سطح واحدهای دانشگاهی روند کار به این صورت است که واحدهای دانشگاهی با رتبه‌بندی یک تا ششم می‌توانند برای تشویق و ترغیب فناوران، سه فناور برتر و برای تشویق پژوهشگران متناسب با گروه‌های آموزشی هفت‌گانه، به ازای هر گروه یک پژوهشگر نمونه و واحدهای دانشگاهی با رتبه‌بندی ۷ تا ۲۶ تا سه پژوهشگر و یک فناور دارای شرایط را انتخاب و بعد از اخذ تأییدیه استان مورد تقدیر قرار دهند. در سطح استان‌ها نیز ستاد هفته پژوهش و فناوری استان امتیازهای پژوهشگران منتخب معرفی شده از سوی واحدها را بررسی و با هفت پژوهشگر برتر (در گروه‌های آموزشی هفت‌گانه و سه فناور برتر) به عنوان برگزیده استان معرفی می‌کند. نکته مهم اینکه ملاک رتبه‌بندی واحدهای دانشگاهی رتبه اعلام شده توسط اداره کل برنامه و بودجه دانشگاه است. در هفته پژوهش و فناوری واحدهای دانشگاهی می‌توانند متناسب با آمایش سرزمینی و توانمندی‌های پژوهشی و فناورانه در چهارچوب بودجه مصوب نسبت به برگزاری کارگاه‌های آموزشی، فناورانه، جشن، ایده‌آرا و... اقدام کنند. حداکثر بودجه اختصاص یافته به مراسم هفته پژوهش و فناوری برای واحدهای دانشگاهی با رتبه‌بندی ۷ تا ۲۶ تا سقف ۶۰۰ میلیون ریال و واحدهای دانشگاهی با رتبه‌بندی یک تا ششم تا سقف ۹۰۰ میلیون ریال از اعتبارات پژوهشی سال ۱۴۰۲ قابل تأمین است. با توجه به یکسان‌سازی میزان تشویقی اختصاص یافته به پژوهشگران و فناوران در واحدهای دانشگاهی، در سطح واحد مبلغ ۶ میلیون ریال و پژوهشگران و فناوران در سطح استان مبلغ ۱۲ میلیون ریال اعلام می‌شود.

معیارهای انتخاب پژوهشگران برتر چیست؟

برای انتخاب پژوهشگران برتر در تمام گروه‌های آموزشی هشت معیار در نظر گرفته شده است. مقالات چاپ‌شده در مجلات معتبر داخلی یا بین‌المللی یا همایش‌ها یکی از این معیارهاست. حداقل امتیاز لازم از این معیار ۵ است. طرح‌های پژوهشی بیرون دانشگاهی

پایان یافته دارای حسن انجام کار از کارفرما دومین معیار، و طرح‌های پژوهشی پایان‌نامه و رساله‌ای که به مرحله فناوری رسیده است سومین معیار است. کتاب و اکتشاف، ابتکار، نوآوری، اختراع، اثر بدیع و ارزنده هنری سومین و چهارمین معیار برای انتخاب پژوهشگر برتر و سرپرست مجله علمی یا عضویت در هیات تحریریه نشریات علمی و هیات مدیره انجمن علمی و داوری مقالات پنجمین ملاک است. جوایز دریافت‌شده از جشنواره‌ها یا سایر مراجع معتبر معیار ششم، وضعیت شاخص H-index در رشته موضوعی (در سایت Scopus) معیار هفتم و وضعیت تعداد ارجاعات در رشته موضوعی معیار هشتم برای انتخاب پژوهشگر برتر است.

فناوران برتر چگونه انتخاب می‌شوند؟

برای انتخاب فناور برتر نیز پنج معیار در نظر گرفته شده است. اختراعات برگزیده اولین معیار است که هر اختراع دارای سه امتیاز خواهد بود. شرکت‌های دانش‌بنیان دومین معیار است که عضویت در هیات مدیره شرکت دانش‌بنیان دارای سه امتیاز، عضویت در هیات موسس شرکت سه امتیاز، مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان دو امتیاز، سمت سازمانی در شرکت یک امتیاز و فعالیت تمام‌وقت در شرکت نیز یک امتیاز دارد. منتخب جشنواره‌های برگزیده سومین معیار برای انتخاب فناور برتر است. هر مقام در جشنواره فرهیختگان پنج امتیاز، در جشنواره فارابی پنج امتیاز و جشنواره بازی و خورازنی نیز هر کدام پنج امتیاز دارد. استارت‌آپ‌ها معیار چهارم و همکاری با شتاب‌دهنده نیز معیار پنجم برای انتخاب فناوران برتر است. در این گزارش در گفت‌وگو با عبدالله محمدی، مدیرکل شبکه پژوهشی و آزمایشگاهی دانشگاه آزاد به جزئیات برگزاری هفته پژوهش پرداخته‌ایم.

برای هفته پژوهش در ۳ سطح برنامه خواهیم داشت

محمدی در این گفت‌وگو با بیان اینکه در هفته پژوهش در سه سطح برنامه خواهیم داشت توضیح داد: «این برنامه‌ها در سطح واحد، استان‌ها و سازمان مرکزی برنامه‌ریزی شده که واحدهای دانشگاهی سطح یک تا شش، از هفت پژوهشگر برتر و سه فناور برتر خود تقدیر خواهند کرد. واحدهای سطح ۷ تا ۲۶ نیز (سطح‌بندی را اداره کل برنامه و بودجه دانشگاه انجام داده است) از سه پژوهشگر و یک فناور تقدیر خواهند کرد. او با بیان اینکه در کنار برنامه تقدیر نمایشگاه‌های واحدی و استانی برگزار می‌شود اظهار کرد: «تمام افرادی که در سطح واحدها تقدیر می‌شوند به رقابت استانی آمده و در استان‌ها برترین‌ها انتخاب شده و در استان نیز از آنها تقدیر می‌شود. دهمین جشنواره فرهیختگان را ران نیز در هفته پژوهش داریم. برگزیدگان این جشنواره مشخص شده‌اند که البته هنوز مقداری کارهای اداری جزئی باقی مانده است که به زودی نهایی شده و به آنها ابلاغ می‌شود.»

حضور ۱۵۰ تا ۲۰۰ شرکت در نمایشگاه هفته پژوهش

مدیرکل شبکه پژوهشی و آزمایشگاهی دانشگاه آزاد با تأکید بر اینکه

ثبت‌نام آزمون‌ها برای سازمان سنجش چقدر آورده خواهد داشت؟

درآمد ۵۰۰ میلیاردی از ۳ آزمون بزرگ دانشگاه

جلسه آزمون این مقطع رقی نیست که بتوان به راحتی از کنار آن گذشت. رقی که وقتی آن را در کنار جمعیت بیش از ۱۱۰ هزار نفری داوطلبان این آزمون قرار می‌دهیم، می‌توان نتیجه گرفت که سازمان سنجش تنها از طریق همین یک آزمون ۶۶ میلیارد تومان درآمد داشته است!

درآمد سازمان سنجش برای ۴ آزمون اصلی ۵۲۶ میلیارد تومان!

با وجود اینکه درآمد حاصل از هر کدام از این آزمون‌ها رقم قابل توجهی است، اما اگر به جمع همین چهار آزمون که در این گزارش به آن اشاره کردیم، بپردازیم، باید گفت سازمان سنجش هاتنها از همین آزمون‌ها به درآمد ۵۲۶ میلیارد و ۲۱۸ میلیون تومان رسیده و خواهد رسید. رقمی که با توجه به وظیفه سازمان سنجش که عملاً هیچ مأموریت دیگری جز طراحی و انتشار همین سوالات در نظام آموزش عالی کشور برعهده نداشته، قطعاً رقم قابل توجهی خواهد بود.

نصف هزینه کرد دولت از ۳ آزمون بزرگ برمی‌گردد

رقم عجیب و غریب برای شرکت در آزمون دکتری، باعث شد تا بالاخره مسئولان سازمان سنجش دست به شفاف‌سازی برای چیرایی این مسأله بزنند. محمدحسین حاجیلو، معاون توسعه مدیریت و منابع این سازمان، وجود هزینه‌های بالا که برای داوطلبان مشهود نیست را دلیلی برای افزایش هزینه‌های مرتبط با آزمون‌ها دانسته است. به گفته این مقام مسئول محاسبه این هزینه‌ها با توجه به تعداد دانش‌آموزان امتحانی و هزینه‌های عمومی و اداری برگزاری آزمون‌ها شامل تهیه کاغذ، سلفون و... چاپ سوالات و پاسخنامه‌ها، حق الزحمه طراحان سوال و عوامل اجرایی و هزینه‌های مراکز مجری برگزاری آزمون‌ها در تهران و شهرستان‌ها انجام می‌شود. هزینه‌هایی که درست است نمی‌توان آنها را کتمان کرد، اما با توجه به اینکه سازمان سنجش در قانون بودجه امسال، هزار میلیارد تومان اعتبار داشته و عملاً دولت هزینه‌های مربوط به طراحی و انتشار آزمون‌ها را برای سازمان سنجش تأمین می‌کند، آنچه در میدان عمل می‌توان دید، اینکه سنجشی‌ها در کنار رقم قابل توجهی که از بودجه عمومی کشور دارند، با دریافت رقم‌های نسبتاً قابل توجه در آزمون‌های کارشناسی و ارشد و هزینه‌بالا در مقطع دکتری، بیش از نصف هزینه دولت را برمی‌گردانند؛ اتفاقی که باعث شده عملاً منابع مالی برگزاری آزمون‌ها در بودجه ۱۴۰۲ حدود سه برابر رشد داشته باشد و به حدود هزار میلیارد تومان برسد.

بودجه سازمان سنجش چگونه هزینه می‌شود؟

یکی از نکات درباره این سازمان آن است که نه تنها هیچ گونه شفافیتی در روند طراحی سوالات و تعداد طراحی‌ها که برای هر آزمون به کار گرفته می‌شوند وجود ندارد بلکه مشخص نیست بودجه عمومی که از سوی دولت به این سازمان اختصاص داده می‌شود، در کدام بخش هزینه شده یا چه مقدار از آن برای این آزمون‌ها خواهد بود. به عبارت بهتر وقتی داوطلبان مجبور هستند هر سال با توجه به تورم، مبلغ بیشتری را برای آزمون‌ها هزینه کنند، آن هم در حالی که میزان بودجه این سازمان هم رقم قابل توجهی است و نکته دیگر اینکه طراحان سوالات هم به عنوان نیروی انسانی ثابت در این سازمان نیستند که مسئولان سازمان سنجش بخواهند در طول سال هزینه قابل توجهی را خرج حقوق و دستمزد آنها کنند، بخش‌های هزینه‌کردی این سازمان براساس چه معیاری تعیین می‌شود.

سازمان سنجش متولی برگزاری آزمون‌هایی است که قبولی در آنها به معنی رسیدن به صندلی دانشگاه به شمار می‌رود. فرقی نمی‌کند بخواهید در مقطع کارشناسی تحصیل کنید یا در زمره دانشجویان دکتری قرار بگیرید؛ برای هر کدام از آنها باید به عنوان اولین گام، بعد از پرداخت هزینه، اقدام به ثبت‌نام در آزمون‌های مختلف کنید. شاید در ابتدا پرداخت هزینه ثبت‌نام در مقطع کارشناسی چندین رقم بالایی نباشد، اما حتی اگر بخواهیم از رقم قابل توجه در مقطع دکتری بگذریم، باید عنوان کرد با توجه به جامعه آماری برای هر مقطع تحصیلی، عملاً درآمد چند صد میلیارد تومانی از طریق ثبت‌نام در هر کدام از این آزمون‌ها نصیب سازمان سنجش شده که در پایان هر سال درآمد قابل توجهی در انتها برای سه آزمون پرمناقشه به جیب این سازمان سرازیر می‌کند.

زهرا رضایی
خبرنگار گروه دانشگاه

سازمان سنجش متولی برگزاری آزمون‌هایی است که قبولی در آنها به معنی رسیدن به صندلی دانشگاه به شمار می‌رود. فرقی نمی‌کند بخواهید در مقطع کارشناسی تحصیل کنید یا در زمره دانشجویان دکتری قرار بگیرید؛ برای هر کدام از آنها باید به عنوان اولین گام، بعد از پرداخت هزینه، اقدام به ثبت‌نام در آزمون‌های مختلف کنید. شاید در ابتدا پرداخت هزینه ثبت‌نام در مقطع کارشناسی چندین رقم بالایی نباشد، اما حتی اگر بخواهیم از رقم قابل توجه در مقطع دکتری بگذریم، باید عنوان کرد با توجه به جامعه آماری برای هر مقطع تحصیلی، عملاً درآمد چند صد میلیارد تومانی از طریق ثبت‌نام در هر کدام از این آزمون‌ها نصیب سازمان سنجش شده که در پایان هر سال درآمد قابل توجهی در انتها برای سه آزمون پرمناقشه به جیب این سازمان سرازیر می‌کند.

درآمد ۳۴۵ میلیارد تومانی از آزمون سراسری؟

آزمون سراسری، اولین و البته پرجمعیت‌ترین آزمون سازمان سنجش در طول سال به شمار می‌رود. آزمون که اگر ملاک ثبت‌نام در آن را جمعیت یک میلیون و ۱۱۹ هزار نفری نوبت دوم در نظر بگیریم، با توجه به اینکه هر داوطلب باید مبلغ ۱۳۰ هزار تومان را پرداخت می‌کند به مبلغ ۱۴۵ میلیارد و ۲۷۰ میلیون تومانی می‌رسیم که تنها ظرف مدت زمان ثبت‌نام به حساب سازمان سنجش واریز شده است. مبلغی که شاید در نگاه اول برای هر داوطلب، نه‌تنها بزرگ نباشد بلکه با توجه به شرایط اقتصادی، رقم معقولی هم به حساب آید، اما با در نظر گرفتن این مسأله که امسال سوالات عمومی خروجی جشنواره فرهیختگان این است که دانشگاه چنین افرادی را می‌شناسد و طبیعتاً باعث می‌شود یک نوع فضای رقابتی و همکاری بین محققان ایجاد شده تا یکدیگر را بشناسند و انگیزه ایجاد شود. در واقع ایجاد انگیزه برای محققان جزء اهداف اصلی است؛ در کنار آن برگزیدگان در کنار یکدیگر و مسئولان جمع شده و در آن جمع نوعی هم‌افزایی بین محققان و همچنین محققان و مسئولان دانشگاه ایجاد می‌شود. در نهایت هم مسئولان از نظرات محققان استفاده کرده و هم مباحث مطرح می‌شود. خروجی کارهای دیگر را می‌خواهیم در این جشنواره به جامعه و دانشگاه آزاد نشان دهیم.»

ایجاد یک فضای رقابتی و همکاری در جشنواره فرهیختگان

مدیرکل شبکه پژوهشی و آزمایشگاهی دانشگاه آزاد با بیان اینکه در جشنواره فرهیختگان برترین‌ها شناسایی می‌شوند تأکید کرد: «در نهایت این برترین‌ها به جامعه معرفی می‌شوند. به نظرم بزرگ‌ترین خروجی جشنواره فرهیختگان این است که دانشگاه چنین افرادی را می‌شناسد و طبیعتاً باعث می‌شود یک نوع فضای رقابتی و همکاری بین محققان ایجاد شده تا یکدیگر را بشناسند و انگیزه ایجاد شود. در واقع ایجاد انگیزه برای محققان جزء اهداف اصلی است؛ در کنار آن برگزیدگان در کنار یکدیگر و مسئولان جمع شده و در آن جمع نوعی هم‌افزایی بین محققان و همچنین محققان و مسئولان دانشگاه ایجاد می‌شود. در نهایت هم مسئولان از نظرات محققان استفاده کرده و هم مباحث مطرح می‌شود. خروجی کارهای دیگر را می‌خواهیم در این جشنواره به جامعه و دانشگاه آزاد نشان دهیم.»

آزمایشگاه‌های توانمند دانشگاه آزاد در labsnet برابر شد

محمدی در بخش دیگری از سخنان خود، گفت: «آمار آزمایشگاه‌های توانمند مادر labsnet (شبکه آزمایشگاهی فناوری‌های راهبردی دانشگاه) امسال نسبت به سال گذشته هفت برابر شده است. سال گذشته تعداد آزمایشگاه‌های توانمند ما چهارپود و امسال به ۲۸ رسیده است. همچنین آمار آزمایشگاه‌های فعال‌مان در labsnet افزایش پیدا کرده است. کلاً تعداد آزمایشگاه‌های عضو لیست است که یکی از شبکه‌های معتبر آزمایشگاهی کشور است روند رو به رشدی داشته است که آمار دقیق آن به زودی منتشر می‌شود. او در پایان گفت: «۹ آزمایشگاه استناداردمان نیز آیزی خود را گرفته‌اند و ۲۰ آزمایشگاه ما در شرف هستند. یعنی در مرحله بازرسی و نهایی که این ۲۰ آزمایشگاه به ۹۰ تای قبلی اضافه خواهد شد.»